

Saopštenje za štampu br. 15/504
10. novembar 2015.

Međunarodni monetarni fond
Vašington, D.C. 20431, SAD

Tim MMF-a završava posetu Srbiji

Saopštenja za štampu koja se izdaju na kraju misije uključuju saopštenja timova MMF-a kojima se izražavaju preliminarni nalazi nakon posete zemlji. Stavovi izraženi u ovom saopštenju su stavovi tima MMF-a i ne moraju da predstavljaju odraz stavova Izvršnog odbora MMF-a. Nakon ove misije će uslediti rasprava na Odboru.

Misija Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), koju predvodi Džejms Rouf, posetila je Beograd u periodu od 29. oktobra do 10. novembra 2015. godine, radi razgovora o trećoj reviziji stand-by aranžmana (SBA) iz predostrožnosti koji je Srbija sklopila sa MMF-om. Na kraju posete, g. Rouf je izdao sledeće saopštenje:

“Misija MMF-a je postigla sporazum na nivou tima sa vlastima Srbije, koji treba da odobri rukovodstvo i Izvršni odbor MMF-a, o politikama potrebnim da bi se okončala treća revizija SBA. Razmatranje od strane Izvršnog odbora je tentativno zakazano za sredinu decembra. Okončanjem revizije će dodatnih 70,2 miliona SDR (oko 89,6 miliona EUR) biti na stavljeno na raspolaganje Srbiji u okviru SBA, čime će ukupan raspoloživi iznos dostići 491 milion SDR (627 miliona EUR). Srpske vlasti su najavile da ne nameravaju da povlače sredstva raspoloživa u okviru aranžmana.

“Nastavlja se konsolidacija ekonomskog oporavka, podržana snažnim politikama i poboljšanim poverenjem. Misija MMF-a je revidirala naviše projekcije realnog rasta BDP-a za 2015. i 2016. godinu na 0,75 procenata odnosno 1,75 procenata. Ovo poboljšanje odraz je ranijeg oporavka u rudarskom i energetsom sektoru i ubrzanja investicija i otvaranja novih radnih mesta. Međutim, uprkos padu koji je bio blaži nego što se očekivalo, potrošnja je i dalje umerena. Inflacija je i dalje dobro usidrena, ali je ispod cilja, zbog još uvek umerene agregatne tražnje i uvoznih cena, kao i pada cena voća i povrća. Eksterni deficit bilansa tekućih transakcija beleži pad, u uslovima značajnog fiskalnog rebalansiranja i robusnog izvoza. Nastavak zdravih makroekonomskih politika i napredak u strukturnim reformama su od ključne važnosti za očuvanje i ubrzanje trenutne dinamike rasta.

“Dobri fiskalni rezultati su se nastavili u trećem kvartalu. Fiskalna realizacija u prvih devet meseci 2015. prevazišla je programske ciljeve, zahvaljujući poboljšanoj naplati prihoda, ali i nižem izvršenju nekih rashoda, posebno javnih investicija. Deficit sektora opšte države u 2015. godini projektovan je na nivou od 4,1 procenata BDP-a, znatno ispod budžetiranog

deficita od 5,9 procenata BDP-a, što predstavlja poboljšanje strukturnog deficita za oko 2,5 procenata BDP-a u poređenju sa 2014. godinom. U isto vreme, došlo je do određenog kašnjenja u fiskalnim i strukturnim reformama, posebno u oblasti racionalizacije sektora opšte države i reforme sistema zarada. Misija podržava plan srpskih vlasti da iskoriste deo fiskalnog rezultata iznad projektovanog nivoa u 2015. godini za pokrivanje jednokratnih rashoda koji se odnose na dugovanja u vezi sa vojnim penzijama i plaćanjima Srbijagasa. Od ključne važnosti je da se u narednom periodu reforma javnog sektora odvija po planu i da se obezbedi sa državna preduzeća prestanu da iznova stvaraju fiskalne troškove.

“Misija se složila sa vlastima Srbije oko ključnih parametara budžeta za 2016. godinu. To podrazumeva dalje smanjenje strukturnog deficita za 0,75 procenata BDP-a, uglavnom zahvaljujući racionalizaciji sektora države, obuzdavanju zarada i penzija, kao i smanjenjima subvencija za poljoprivredu i elektronske medije. Kada se uzmu u obzir otpremnine i drugi jednokratni rashodi, ukupni deficit će iznositi blizu 4 procenta BDP-a. Poboljšanje fiskalne situacije do sada, uz planirano povećanje akciza na gorivo, otvara prostor za skromno povećanje penzija u 2016. godini, kao i za određena ciljana povećanja zarada sa namerom da se smanje razlike u zaradama u sektoru opšte države. Ukupna potrošnja na zarade i penzije treba da nastavi da se smanjuje kao udeo BDP-a ka srednjoročnim ciljevima od 7 odnosno 11 procenata BDP-a. Poboljšanje planiranja javnih investicija u 2016. godini, uključujući punu analizu isplativosti, od ključne je važnosti za efikasno korišćenje javnih resursa i držanje pratećih fiskalnih rizika pod kontrolom.

“S obzirom na usidrena inflatorna očekivanja i napredak u fiskalnoj konsolidaciji, nedavna relaksacija monetarne politike predstavlja ispravan potez koji bi trebalo da podrži rast u privatnom sektoru. Prostor za dalja smanjenja referentne stope će zavisiti od kretanja inflatornih očekivanja, eksternog okruženja u pogledu finansiranja i daljeg napretka u pogledu planirane fiskalne konsolidacije.

“Program reforme finansijskog sektora se odvaja u skladu sa planom. Izmene zakonskih propisa u cilju lakšeg uklanjanja prepreka rešavanju pitanja problematičkih kredita, nakon nedavnog usvajanja strategije za rešavanje problematičnih kredita, napreduju, mada uz određeno kašnjenje. Specijalne dijagnostičke studije kvaliteta aktive banaka uskoro bi trebalo da se privedu kraju. Dalji napredak u realizaciji programa za finansijski sektor bi doprineo intenzivnijim ekonomskim aktivnostima putem unapređene finansijske stabilnosti i intermedijacije.

“Misija pozdravlja ponovo potvrđenu opredeljenost vlasti da se nastavi sa realizacijom širokog programa strukturnih reformi. Međutim, potrebne su odlučnije reforme državnih preduzeća da bi se postigli opipljivi rezultati, uključujući bolju finansijsku održivost, korporativno upravljanje i rast u kome prednjači privatni sektor. U vezi sa tim, misija apeluje da se dođe do održivog rešenja za 17 strateških preduzeća u toku narednih meseci, kroz

privatizaciju, restrukturiranje ili stečaj, kao i da se nepokolebljivo realizuju reforme energetskog i saobraćajnog sektora.

“Opšte uzev, sveobuhvatni program prilagođavanja i reformi doneo je veoma dobre rezultate u toku prve godine realizacije, i to u pogledu rasta, zaposlenosti i smanjenja fiskalnih i eksternih neravnoteža. Međutim, puno toga treba da se uradi da bi se stabilizovala silazna putanja javnog duga, razvile delotvorne javne institucije i državna preduzeća postavila na tržišne osnove. Srbija se takođe suočava sa daljim eksternim rizicima, posebno u pogledu porasta globalnih kamatnih stopa, usporavanja privredne aktivnosti na tržištima u usponu i potencijalnog intenziviranja izbegličke krize. Poštovanje obaveza u okviru programa sa MMF-om će pomoći da se rešavaju pitanja ovih osetljivosti i poboljša ekonomska perspektiva Srbije.”